

[S. Rasmussen.]

ønske, at det, den højtærede Minister har udtalt i Bemærkningerne, maatte blive optaget i selve Lovforslagets Tekst. Der staar her, at Folkeskolens Formaal er at fremme og udvikle Børnenes Anlæg og Evner, at styrke deres Karakter og give dem nyttige Kundskaber. Hvis Lovforslaget vedtages, kan det maaske, som jeg før har sagt, medvirke til, at Børnene faar flere Kundskaber, men hvad angaar det andet Punkt, at styrke deres Karakter, vil jeg henvide til et Cirkulære, som blev udstedt omkring Aar 1900, hvori Professor Sørensen udtalte, at Skolens Religionsundervisning maa foregaa i kristen Aand, og Formaalet dermed maa være at udvikle Barnets religiøse Sans og at opdrage den religiøse Følelse til en Livsmagt, der giver det sædelige Liv Kraft. Jeg mener, at dette Cirkulære vilde være en god Rettesnor for Religionsundervisningen i Skolerne.

Har Skolen svigtet paa dette Punkt? Har Skolen forsømt noget i Retning af at styrke Barnets Karakter? Skoledirektøren i København har jo udtalt, at der efter hans Mening her er et Punkt, hvor der er forsømt noget fra Skolens Side, og jeg er bange for, at Religionsundervisningen i vore Skoler ikke er foregaaet, saaledes som den egentlig efter Loven skulde foregaa. Jeg er klar over, at hvis en Religionslærer gennem sin Kristendomsundervisning skal kunne paavirke den religiøse Følelse saaledes, at den bliver en Livsmagt for Barnet, der kan give dets sædelige Liv Kraft, maa Læreren selv være under denne Livsmagt, og her har Barnet baade et fint Øre og et fint Øje. Jeg mener, det har den allerstørste Betydning, hvorledes Undervisningen i Kristendom gives. Jeg husker, at Klaus Berntsens en Dag i den store Skolekommission meddelte et lille Træk, som jeg gerne vil anføre til Belysning heraf. Da han fortalte Børnene i Skolen om David og Goliath og kom til det Øjeblik, da Stenen susede og sad lige i Panden paa Goliath, var der en Dreng, der blev saa ivrigt optaget af dette, at han raabte højt: Tag Hovedet af ham med det samme, for han kommer til Live igen. Hvis Kristendomsundervisningen kan gives saa levende — jeg mener naturligvis ikke netop Fortællingen om David og Goliath, men i det store og hele —, saa at Kristendommens Sandhed kan hjælpe til at leve et sædeligt Liv, som det her udtrykkes, vil det efter min Overbevisning have sin store Betydning.

Jeg kommer derefter til Spørgsmaalet om Delingen af Børnene. Jeg tror, det vil være uheldigt med den foreslaaede Deling,

og jeg ønsker, at Børnene skal vedblive at gaa i samme Skole, indtil de konfirmeres sammen. Jeg venter mig ikke meget hverken af den ene eller den anden af disse Skoleformer, men hvis man ved Delingen i en eksamensfri og en eksamensberettiget Skole kan opnaa, at Tilgangen til de studerendes Rækker bliver mindre, vil jeg dog hilse det med Glæde.

Jeg skal ikke opholde mig ved Enkeltheder i Lovforslaget, da det jo bliver henvist til et Udvalg. Der er ikke saa faa Ting, som vi fra vort Synspunkt ønsker ændret, hvilket vi ogsaa har givet Udtryk for i det andet høje Ting ved at stille vore Ændringsforslag.

Med Hensyn til Timetallet er jeg bange for, at den vestjyske Skoleordning, hvis Forslaget gennemføres, ikke kan bevares. Jeg ved, at det er den højtærede Undervisningsministers Ønske, at den maa kunne bevares, men jeg stiller mig noget tvivlende over for det.

Saa vidt jeg forstaar, forsvinder de 2-klassede Skoler, for en stor Del i hvert Tilfælde, og jeg er fuldkommen enig med det ærede Medlem, som talte for Venstre, i, at hvor en Enelærer gennem en Aarrække har haft sit Arbejde ved en saadan Skole, kan han have haft overordentlig stor Betydning for Børnene og Ungdommen og have paavirket et helt Skoledistrikt. Men Sagen har jo ogsaa en anden Side, og det er den, at hvis et saadant Skoledistrikt har en daarlig Lærer, er man i Sandhed daarligt stillet. Det har mange Steder sat sit Præg paa hele Ungdommen og Befolkningen.

Hvad det økonomiske angaar, maa jeg nævne, at ifølge § 56 skal der inden 5 Aar bygges Gymnastiksal, og ifølge § 59 skal der inden 2 Aar indlægges Vand, saa naar Ministeren siger, at man kan udstrække de nye Foranstaltninger over et længere Aaremaal, ved jeg nok, det kan gøres med visse Ting, men saa vidt jeg forstaar, gælder det i hvert Fald ikke paa disse Omraader. Jeg læser § 56: Ved enhver Skole, der underviser Børn over 12 Aar, skal der inden 5 Aar efter denne Lovs Ikrafttræden være indrettet en Gymnastiksal og Plads o. s. v. Og § 59: I enhver Skole skal der inden 2 Aar efter denne Lovs Ikrafttræden være indlagt Vand med Haner til Haandvask o. s. v. Jeg nævner blot disse to Ting, for der siges vel, at denne Lov hviler paa Frivillighedens Grund, men her er der dog visse Ting, som man fra oven paabyder skal gøres. Jeg tror ikke, dette er heldigt.

Jeg tror heller ikke, at Kommunerne i Øjeblikket kan taale de Udgifter, som